

	ΚΩΔΙΚΟΣ:	E.202-2	ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	
	ΕΝΤΥΠΟ:	ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
	ΕΚΔΟΤΗΣ:	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ		

E.202-2: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A' ΜΕΡΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ:	A
ΜΑΘΗΜΑ:	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	8	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ):	2
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

2. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων, και η ανάπτυξη δεξιοτήτων και της κριτικής σκέψης των φοιτητών σε ότι αφορά τους σκοπούς και τις μεθόδους της επιδημιολογίας έρευνας και στον τρόπο εφαρμογής τους στην επιδημιολογία των ψυχικών διαταραχών. Στο πλαίσιο του μαθήματος, εξετάζονται οι διάφορες μορφές της επιδημιολογικής έρευνας, οι πηγές των ερευνητικών δεδομένων και οι μέθοδοι συλλογής των δεδομένων. Εξετάζονται οι βασικές έννοιες της επιδημιολογίας, οι δείκτες θνησιμότητας και νοσηρότητας και οι κύριες επιδημιολογικές μελέτες. Περιγράφεται η σημασία και η μεθοδολογία των επιδημιολογικών ερευνών εκτεθέντων – μη εκτεθέντων, και των ερευνών ασθενών-μαρτύρων, καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Τέλος, αναλύεται ο τρόπος αξιοποίησης των επιδημιολογικών ερευνών στη μελέτη των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα αντικείμενα:

- Σκοπός και αντικείμενο της Επιδημιολογίας
- Η έννοια του πληθυσμού στη Δημογραφία
- Η μελέτη του πληθυσμού – πηγές στοιχείων - δημογραφικά χαρακτηριστικά
- Γεννητικότητα - Δείκτες γεννητικότητας
- Θνησιμότητα - Δείκτες θνησιμότητας, βρεφική θνησιμότητα, κατά αιτία θνησιμότητα
- Δείκτες νοσηρότητας, επίπτωση, επιπολασμός – Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
- Επιδημιολογικές μέθοδοι και μορφές επιδημιολογικών μελετών
- Μελέτες περιγραφικής επιδημιολογίας – Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
- Μελέτες εκτεθέντων – μη εκτεθέντων. Παραδείγματα εφαρμογής στην Ψυχική Υγεία
- Μελέτες ασθενών – μαρτύρων. Παραδείγματα εφαρμογής στην Ψυχική Υγεία.
- Επιδημιολογικές μέθοδοι και υπηρεσίες ψυχικής υγείας

4. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

(Απαριθμούνται τα πεδία που καλύπτει το επικείμενο μάθημα αλλά και τις γνώσεις και δεξιότητες που θα αποκτήσει κάποιος από την παρακολούθηση του μαθήματος αυτού)

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι:

Με την επιτυχή παρακολούθηση και ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/-τρια θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει και να κατανοεί τη δημογραφική έννοια του πληθυσμού, τα κύρια δημογραφικά φαινόμενα και τις πηγές των στοιχείων για τα δημογραφικά φαινόμενα.
- Να γνωρίζει και να κατανοεί τους τρόπους μελέτης της σύνθεσης και της δυναμικής ενός πληθυσμού, την κατά φύλο και ηλικία δομή και τη δημογραφική πυραμίδα ενός πληθυσμού.
- Να γνωρίζει και να κατανοεί την έννοια της θνησιμότητας και να μπορεί να υπολογίσει και να κάνει χρήση των δεικτών θνησιμότητας
- Να γνωρίζει και να κατανοεί την έννοια της νοσηρότητας και να μπορεί να υπολογίσει και να κάνει χρήση των δεικτών μέτρησης της νοσηρότητας
- Να γνωρίζει και να κατανοεί τις βασικές έννοιες της επιδημιολογίας ορολογίας, την επιδημιολογική έννοια του πληθυσμού, την έννοια της αιτίας, του κινδύνου και των παραγόντων κινδύνου.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να κάνει χρήση των βασικών μεθόδων συλλογής δεδομένων.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει και να διακρίνει τις διάφορες μορφές επιδημιολογικών ερευνών καθώς και τη χρησιμότητα και τον σκοπό τους
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει και να διακρίνει τις βασικές μεθόδους δειγματοληψίας και τη σημασία της.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει τη μεθοδολογία των περιγραφικών επιδημιολογικών μελετών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, και την εφαρμογή τους στο πεδίο της ψυχικής υγείας
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει τη μεθοδολογία των επιδημιολογικών ερευνών εκτεθέντων – μη εκτεθέντων, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, τον τρόπο ανάλυσης των δεδομένων τους και την εφαρμογή τους στο πεδίο της ψυχικής υγείας.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει τη μεθοδολογία των επιδημιολογικών ερευνών ασθενών-μαρτύρων, τον τρόπο επιλογής των ασθενών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, τον τρόπο ανάλυσης των δεδομένων τους και την εφαρμογή τους στο πεδίο της ψυχικής υγείας.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να περιγράψει τον τρόπο που εφαρμόζονται οι επιδημιολογικές μελέτες στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

Β' ΜΕΡΟΣ

5. ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

(Σύντομο κείμενο που περιγράφει πως θα γίνεται το μάθημα : Διαλέξεις, εργασίες, συζητήσεις στο μάθημα, παρουσίαση μελετών πραγματικών περιπτώσεων, επισκέψεις σε χώρους νοσοκομείων/κλινικών, διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών, εποπτικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, κτλ. Επίσης αναφέρεται αν το μάθημα περιλαμβάνει και εργαστήριο ή όχι)

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τα ακόλουθα διδακτικά μέσα.

- Διαλέξεις και συζητήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος
- Παρουσίαση πραγματικών περιπτώσεων και παραδειγμάτων
- Ασκήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων
- Εργασία ανασκόπησης γνώσεων και δεξιοτήτων η οποία υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων
- Αξιολόγηση του μαθήματος
- Εξετάσεις αξιολόγησης γνώσεων και δεξιοτήτων

6. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

(Εργασίες Εξαμήνου, Ύλη της θεωρίας του μαθήματος χωρισμένη ανά εβδομάδα διδασκαλίας, φόρτος εργασίας (παρακολούθηση μαθήματος, μελέτη στο σπίτι και εκπόνηση εργασιών)

Αναλυτική περιγραφή των διδακτικών μέσων

1. Διαλέξεις και συζητήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος

Κάθε μάθημα που διδάσκεται σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα, περιλαμβάνει μια βασική διάλεξη, η οποία ακολουθείται από συζήτηση για την κατανόηση των εννοιών, των όρων και των μεθόδων. Η διάλεξη γίνεται πάντοτε με τη βοήθεια κατάλληλου εποπτικού υλικού, το οποίο είναι στη διάθεση των φοιτητών.

2. Παρουσίαση πραγματικών περιπτώσεων και παραδειγμάτων

Σε συνδυασμό με τις διαλέξεις, σε κάθε μάθημα γίνεται παρουσίαση πραγματικών περιπτώσεων και παραδειγμάτων, και σχολιασμός πραγματικός επιδημιολογικών δεδομένων ψυχικής υγείας. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα πρακτικής κατανόησης των εννοιών και μεθόδων που διδάσκονται.

3. Ασκήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, γίνεται επίλυση ασκήσεων με επιδημιολογικά δεδομένα, τόσο από τον διδάσκοντα, όσο στη συνέχεια και από τους ίδιους τους φοιτητές. Με τον τρόπο αυτό, προάγεται η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής των γνώσεων που λαμβάνονται.

4. Εργασία ανασκόπησης γνώσεων και δεξιοτήτων η οποία υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων

Μετά την ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων, κάθε φοιτητής εκπονεί μια εργασία, σκοπός της οποίας είναι η κατανόηση και δυνατότητα χρησιμοποίησης και εφαρμογής των εννοιών και των μεθόδων που διδάχθηκαν στα μαθήματα. Η εργασία εκπονείται σε προθεσμία 3-4 εβδομάδων μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων και υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Η εργασία αυτή, αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις, αλλά για λόγους αμεροληψίας, δεν λαμβάνεται υπόψη στον τελικό βαθμό.

5. Αξιολόγηση του μαθήματος

Μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των μαθημάτων, γίνεται από τους φοιτητές η αξιολόγηση του μαθήματος, με προκαθορισμένης φόρμα. Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει αξιολόγηση των εποπτικών μέσων, των διδακτικών μεθόδων, του διδακτικού υλικού καθώς και αξιολόγηση του διδάσκοντος.

6. Εξετάσεις αξιολόγησης γνώσεων και δεξιοτήτων

Στα πλαίσια της εξεταστικής περιόδου, γίνονται οι γραπτές εξετάσεις του μαθήματος, κατά τις οποίες γίνεται αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

7. ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

(Κείμενο όπου θα αναφέρεται πως θα γίνει η αξιολόγηση των φοιτητών και πως υπολογίζεται ο τελικός βαθμός του μαθήματος. Αν θα υπάρχουν ενδιάμεσες εργασίες ή μόνο τελική γραπτή εξέταση, αν θα υπολογίζονται στο βαθμό οι εργασίες και με ποιο τρόπο (ή βάρος) κλπ. Η επίτευξη των μαθησιακών στόχων θα αξιολογηθούν με βάση το τελικό σύνολο των εργασιών και της τελικής γραπτής εξέτασης.

Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει τα εξής:

(α) Αξιολόγηση της συμμετοχής στο μάθημα.

(β) Εκπόνηση εργασίας από κάθε φοιτητή, η οποία αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες του μαθήματος. Η εργασία είναι υποχρεωτική και αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις. Δεν λαμβάνεται όμως υπόψη την τελική βαθμολογία.

(γ) Η τελική αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις, στις οποίες γίνεται ανάπτυξη θεμάτων και επίλυση ασκήσεων.

8. ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Σύγγραμμα ή Σημειώσεις (διαγράφεται το ένα από τα δύο): «Τίτλος Βιβλίου ή σημειώσεων καθηγητή», Εκδοτικός Οίκος, Αριθμός Έκδοσης, Έτος Έκδοσης

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ahlbom A Norell S. Εισαγωγή στην σύγχρονη επιδημιολογία. Αθήνα, Ιατρικές εκδ Λίτσας, 1992.
- Aschengrau A., Seage G. Επιδημιολογία. Αθήνα, Εκδόσεις Πασχαλίδη, 2012.
- Τριχόπουλος Δ. Επιδημιολογία. Αρχές – μέθοδοι – εφαρμογές. Αθήνα, Εκδόσεις Παρισιάνος, 1982.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γ' ΜΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΑ/ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:	Πέμπτη-Κυριακή/26 ώρες συνολικά

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ¹²		ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
α/α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
1		Σκοπός και αντικείμενο της Επιδημιολογίας
2		Η έννοια του πληθυσμού – Δημογραφικά φαινόμενα
3		Πηγές στοιχείων - Απογραφές – Φυσική Κίνηση Πληθυσμού
		Η μελέτη του πληθυσμού - δημογραφικά χαρακτηριστικά
4		Κατά φύλο και ηλικία σύνθεση ενός πληθυσμού – Δημογραφική πυραμίδα
		Γεννητικότητα - Δείκτες γεννητικότητας
5		Θνησιμότητα - Δείκτες θνησιμότητας – Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
		Ειδική κατά φύλο και ηλικία θνησιμότητα – Προτυποποιημένοι δείκτες θνησιμότητας
6		Βρεφική θνησιμότητα – Δείκτες βρεφικής και περιγεννητικής θνησιμότητας
7		Ειδική κατά αιτία θνησιμότητα – Δείκτες κατά αιτίας θνησιμότητας
		Μοντέλα
8		Νοσηρότητα – δείκτες νοσηρότητας – Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
		Θνητότητα και θνησιμότητα
9		Επιδημιολογικές μέθοδοι και μορφές επιδημιολογικών μελετών

¹ Αναφέρονται στις εβδομάδες του ακαδημαϊκού ημερολογίου

² Σημειώνεται η εβδομάδα όπου πραγματοποιείται η ανάθεση των εργασιών

		Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
10		Μελέτες περιγραφικής επιδημιολογίας
		Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
11		Μελέτες εκτεθέντων – μη εκτεθέντων
		Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
12		Μελέτες ασθενών – μαρτύρων
		Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
13		Επιδημιολογικές έρευνες παρέμβασης
		Εφαρμογές στην Ψυχική Υγεία
14		Επιδημιολογικές μέθοδοι στη μελέτη των υπηρεσιών υγείας
		Εφαρμογές στις υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

9. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ:

- Παρακολούθηση μαθημάτων
- Επίλυση ασκήσεων
- Εκπόνηση εργασίας
- Συμμετοχή στις εξετάσεις

10. ΑΛΛΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Ahlbom A Norell S. Εισαγωγή στην σύγχρονη επιδημιολογία. Αθήνα, Ιατρικές εκδ Λίτσας, 1992.
2. Aschengrau A., Seage G. Επιδημιολογία. Αθήνα, Εκδόσεις Πασχαλίδη, 2012.
3. Δημητρόπουλος Ε. Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας. Αθήνα, Έλλην, 2004.
4. Friis R, Sellers T. Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία. Αθήνα, εκδ Πασχαλίδης 2009.
5. Παναγιωτάκος Δ. Μεθοδολογία της έρευνας και της ανάλυσης δεδομένων για τις επιστήμες υγείας. Αθήνα, εκδ. Διόνικος, 2011.
6. Κατσουγιαννόπουλος Β. Κοινωνική Ιατρική και Ιατρική Δημογραφία. Θεσσαλονίκη, 2004.
7. Τριχόπουλος Δ. Επιδημιολογία. Αρχές – μέθοδοι – εφαρμογές. Αθήνα, Εκδόσεις Παρισιάνος, 1982.

11. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ:

Χρήστος Ζηλίδης, καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής και Επιδημιολογίας ΤΕΙ Θεσσαλίας

12. E-MAIL:

zilidis@gmail.com

13. ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:

Τρίτη 12-2 μ.μ.
Παρασκευή 10-12 π.μ.

14. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ E-CLASS:

15. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

Ο/Η Διδάσκων/ουσα
Ζηλίδης Χρήστος
Υπογραφή